

BAJAI HÍRLAP

Politikai lap.

A BAJAI SZABADELVÜPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden vasárnap reggel.
Szerkesztőség: Városi bérház I. emelet. — Telefon-szám: 17.
Kiadóhivatal: Kollár A. könyvkereskedése, hol az előfizetések és hirdetések felvételnek.

Felolvasó szerkesztő:
Dr. Lemberger Ármán

Előfizetési árak:
Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fillér.]
Hirdetések jutányosan számítatnak.

Kibontakozás, hol késsel?

* Lázás türelmetlenséggel várja az egész nemzet azt az Ariadne fonalat, mely elvégre kivezesse a napról-napra türethetlenebbé és szövevényesebbé váló politikai válság labirintusából. A nap perzselő sugaraitól eltökélt mezők nem szomjuhozzák inkább az üdítő permetetet, mint ahogy az ország lesi és várja hetek és hónapok óta a megoldást, mely véget vessen az immár minden téren jelentkező gazdasági pangásnak és visszaadja a törvényhozás eredeti rendeltetésének, a termékeny és belterjes munkálkodásnak.

Amde a koalícióknak éppenséggel nem sürgős a kibontakozás dolga. Szörnyen tetszeleg magának azon szerepben, hogy Magyarország, mondjuk Európa szeme reá van szegezve és tőle várja, mint egy Messiasztól, az ország felszabadítását. És neki a világot sem sürgős a dolga, mert a betöltendő miniszteri székek számát tíz ujjaink elszámálhatjuk, a koalíció zagyva táborában pedig igen sok az ambíciózus elem, mely a válság megoldásával és a kormány megalakításával rögtön elesnek azon világtörténelmi szereptől, hogy az ország sorsának gyepöljét ő tartsa kezében és ő gyakorolja a koronával szemben a diktátori hatalmat. Ehhez a herosztási dícsőséghez ragaszkodik a koalíció görcsösen, mert hát itt is több az eszkimó, mint a foka, itt is több a bársonyszék praetendens, aki alig tudja túrtöztetni lázas vágyakodását, hogy beleüljön a kormányhatalom kellő közepébe.

Az emberi hiúság legkicsinyesebb rugói

intézik ma az ország sorsát, mert a Zoltánok és Miklóskok beteg képzelődésükben dehogyan akarnak lemondani arról a dícsőségről, hogy ők is tényezők az országos válság kibogozásában és semmiképp sem akarnak reá fanyalodni arra, hogy beálljanak közönséges, szürke közkatonáknak, kik arcuk verejtékével érdemlik ki a drága napidíjakat. Dolgozni, munkálkodni, az számukra idegen fogalom, azt ők sohasem helyezték kilátásba programbeszédjükben. Dologgal, békés és intenzív munkával nem is lehet elboldondítani a türelmes választópolgárokat, nem lehet megtevésztetni a magyar paraszt józan ítélőtehetségét, de öblös hangon, tele torokkal a világba kurjantott frázisokból és azzal a látszattal, hogy az ő hazafias ellentállásukon fordul meg a válság kockája, lehet még politikai tőkét kovácsolni.

Unos-untig hajtogatja a koalíció, hogy Tisza István kormányon való maradását voltaképpen a kerékkötője a válság kibontakozásának, pedig Tisza István és vele a szabadelvűpárt eléggé gyakran ismételték már, hogy édes örömet engedik át a kormányzás dícsőségét a koalíciónak és nagy hállára fogja őket a koalíció kötelezni, ha mielőbb felszabadítja a kormányzásnak reájuk nézve már türethetlenebbé vált nyugtétól és visszaadja őket szabad elhatározásuknak és szabad akcióképességüknek.

Tisza István és a szabadelvűpárton tehát nem mulik, hogy a politikai válság mihamarabb véget érjen, hanem igenis a koalíción, mely feliratának homályos és értelmetlen szövegezésével nem tudta tisztán és

kifejezetten megjelölni követelésének azt a mértékét, melyet a koronával szemben a kibontakozás árán érvényesíteni akar. Ha a felirat nem burkolódzott volna rugalmas szó-lásformákba, hanem őszintén és nyíltan megformálta volna a maga kívánságait, amelyekhez kész a békét helyreállítani és amelyekből lealkudni semmi körülmények között sem enged, akkor ma a korona is, a nemzet is tisztában volnának azzal, hogy hát tulajdonképpen mit is céloz a koalíció és nem volna szükség homo regiusra, aki a maga kibontakozásával hámozza ki a feliratból a koalíció igaz szándékait és valódi kívánságait.

De hát ezen ma már változtatni nem lehet és minthogy a korona megadta a lehetőséget bizalmi emberének ideküldésével a kibontakozásra, ismét csak a koalíció vállára nehezedik a felelősségnek egész sulya, ha rideg és visszautasító magatartásával a békés kiegyenlített halogatja vagy éppenséggel lehetetlenné teszi.

Burián báró küldetése nyomán újból kivirágzik az optimizmus, mely immár nagyon hosszú időre eltávozott a nemzet lelkéből és általánosnak mutatkozik a felfogás, hogy a király ezáltal nem hiába küldötte el a maga megbízottját, hogy a korona és a koalíció álláspontja között fennforgó eltéréseket kiegyenlítse. Ugy tetszik, mintha az új homo regius megtalálta volna a nyitját annak, hogyan férközzék a koalíció vezéréberekhez és e pillanatban nem tartják kizártnak, hogy Burián megbízása a válság elintézésére nézve kedvező eredménnyel járhat.

TÁRZA.

Életlen és élő babak.

— A »Bajai Hírlap« eredeti tárzája. —
(A bajai babakorzó alkalmából.)

Irta: Bellosles Bálint.

I.

Egész sereg elmélet próbálja magyarázni a gyermek játéknak életlen és lélektani rugóit. Lazanis és Steinthal az tudás theoriját hirdetik, Herbert Spencer a nagy angol bölcselet azt mondja, hogy a gyermek a test fölött energiáját fogyasztja el a játék mozgásával, Groos szerint (Das Seelenleben des Kindes. Berlin.) a gyermeki játék előidéző oka a fejlődés egészséges szervezete tevékenységre való nagy hajlama, mely oly cselekedetek begyakorlásában nyilvánul, amelyek a kifejődött egyénre nézve hasznosak. A gyermek első játékszerének s a játékszernek jó részének általában, eredetileg az a rendeltetésük, hogy ezt a hajlamot a jövőendő élet-hivatás irányába neveljék. A természeti ember is olyan tárgyakat ad gyermekének játékszerül, tehát állandó szemlélet tárgyul, melyeknél később életét fenn kell tartania. A sioux- és angolkin-indián, ha azt akarja, hogy fia epóly jó vadász legyen, mint aminő ő maga, egy kis ijjat két a bölcsojére; a lapp rémszarvas agancsából készült ijjat, nyílát, színgonyt akaszt reá, a leányéra a hófjád szárnyát, esőrtét. Ez a hajlam kényszeríti a kis leányt arra, hogy babával játszik, hogy ezáltal mintegy előkészüljön a gyermek ápolására. De nemcsak a baba, általában minden kis gyermek nagy hatással van a leányra, elhalmozza gyöngédséggel, játszik vele anélkül, hogy belefáradna. Csak akkor szorul ez az ér-

deklódás egy kis időre hátrébe, amidőn a leányok életében megjelen a férfi.

A gyermekjátékszernek egyes fajtái a legkülönbözőbb népeknél megtalálhatók. A baba-bölcse, az aszóg, az állatfigurák, a vesszőparipa, a brúgattyu, a bige, a lapda, a brúgó, stb. az emberiség jó részének közös birtoka. De egyik sem olyan elterjedt, mint a baba, akár időben, akár térben nyomozzuk is elterjedését. Még ott is megtalálható, ahol a vallási felfogás az emberi test utánzását tiltja, pl. a mohamedánoknál. A mult ilyenmő tárgyi hagyományait megőrizte az a körülmény, hogy a régi idők temetkezési szokásainak jó része annak a törekvésnek a szolgáltatában áll, hogy a halottnak meglegyen mindene, amit életében kedvelt, meg ne szoruljon semmiben sem. Így a régi népek sírját megőrizték a babát is. Peru őslakóinak sírgödreiben gyermekcsontvázak mellett apró bölcsoiket, csecsemőket öltöztetett agyagfigurát találtak. Keleti Grönland ma már kihalt törzseinek sírjaiban hasonlóképpen. A régi görög babuknak, mint a mieinknek, festett fa- vagy agyagarcuk van. Ha hajadonná serdült a görög lány, Aphrodite templomában felgöszszette babáját; a római Venusnak áldozott vele. A messi multból a legújabb finom francia Cake-Walk-babák koráig minden idők gyermeke örült a babának.

A természetes állapotban élő népeknél nevelésről, e szónak a kulturnépek körében divó értelmeben, nem lehet szó; csak a jövőendő varázsló, esodaktorai, eső- és napfényesinálói, akiknek a törzs szellemi vagyónát kell hagyományképen megőrizniök, tanulnak hosszabb-rövidebb ideig. Különbö a gyerekség önmagát nevelő a felnőttek megfigyelése révén, kiket játékaiban utánoz. Játékszerük közül nem hiányzik a baba sem. Épugy foglalkoz-

tatják a sárگا, fekete, vörös apróságok képzéletét, akár a né gyermekéinket s késztésükben is rendkívül találkönyak: a sarkvidékiek bundások, az indián odsibevabán rajt van a »mokassin«, a »leggin«, az aszóg csizma és nadrag. Az így elkészített babuk iránt már a tudomány is érdeklődik, gyűjti s muzeumaink legnagyobb részében őrzik őket; különösen az olyanokat, melyek a nép kézzelkésztésai, nemcsak a kosztümrét, hanem azért is, mert a fából, agyagból, viaszból készültök ügyes magyarázó a né primitív plasztikai készségének. Így a bajai karácsonyi piac apró subás juhászainak fején készítőjök a két legnagyobb bemélyedést, a két szem helyét, s a legkingröböt részt, az orrot, jelezte alakilag, a tömböt csak színnel.

De amint a bábu népviseletivé lesz, a gyermekek szeretetén kívül a felnőttek érdeklődését is kideremli, s a czélnak megfelelően nagysága is megnő: eltávolodik eredeti rendeltetésétől s a legkülönbözőbb téren talál alkalmaztatást. Ilyen új téren születik meg a bábjátékok figurája, Richard André szerint valószínűleg Indiában a hindu Vidu saka, aztán a török Karagöz-játékok babája, a francia Jean Potage, a német Hanswurst, a magyar Paprika Jancsi. A gyermekek a kirakatokban a reklámszó szolgálják, a muzeumokban a kosztümrök hordozói stb. (Éthn. Mitt.)

Egy más területen a vallási áhitat eszközei, a miszteriumok érzékítői: a betlehemi pásztorjeletemek és a passiók bábu. Különösen kiváló az olasz betlehemi jászlak gyönyörű, művészi kivitelű alakoskái. Az oberammergaui passiók szereplői családii események és ünnepek alkalmával elkészítetik a szereplőknek megfelelő babukat s aztán a templomnak áldoznak. Ilyen babák a nápolyi Museo Civico di San-Martinoiban egész kápolnát töltenek meg.

A szabadelvű párti kisebbségnek és az akaratára ellenére még mindig kormányozni kénytelen kormányának természetesen nincsen forróbb kívánsága, minthogy a király küldöttje és a koalíció vezérő férjai között elvlegre létre jöjjön valamelyes megállapodás a kibontakozás lehetőségére nézve, hogy az új kormány megalakításával a szabadelvű párt zavartalanul élhessen ellenzéki hivatásának és megszünjön az az alkotmányos szempontból is elítélendő anomália, hogy a kisebbségbe jutott pártból kialakult kormány vezetői továbbra is az ország ügyeit.

Respektálja tehát végre valahára a koalíció az ország azon kívánságát, hogy már nagyon is elérkezett az idő a válság megoldására és bizonyítsa be, hogy a nemzet nem csalódott benne, midőn bizalmával megajándékozta és amidőn őt szemelte ki arra a fontos és magaslatos miszióra, hogy az országot a munka és tevékenység jegyében vezesse a haladás és virágzás útjain.

Politikai hírek.

A válság megoldása felé. A hét politikai szenátorja *Burian* István báró közös pénzügyminiszternek a fővárosba érkezése és a koalíció vezér-férfiaival folytatott tárgyalásai. Az új „homo regius” eddig Bányi báróval, Darányi Ignáccsal és Szederkényi Nándorral konferál, de küldetésének valódi célját kizárólag Kossuth Ferenczel közöl.

Hogy *Burian* báró hozott-e engedményeket vagy sem, arról lapunk zártán nem szavagott ki semmi, de a szövegeztettek sajtója annyit máris elárul, hogy a koalíciós kormány megalakításának esélyei egyre jobban emelkednek.

A politikai világban ma már mint diszkutálható lehetőség emlegetik, hogy *Burian* István báró küldetésének az lesz az eredménye, hogy *Kossuth* Ferencz vagy gróf *Andrássy* Gyula elnökletével megalakul a koalíciós kormány. Az izgalmas, várakozással teli hangulatban fölbukkant különféle és kalandos híresztelésekből csupán egy látszik valószínűnek, az, hogy a koalíció — *Burian* előadásának következtében — meg fog nevezni egy bizalmi férfit, aki a többség feliratának homályban hagyott általánosságaira nézve a szükségesnek jelzett felvilágosításokat a felségnek megadja. Ez a férfi pedig, amint a koalíciós pártok soraiban beszéltek, *Kossuth* Ferencz lesz, ki valószínűleg már holnap, vagy holnapután audienzán jelenik meg a király előtt.

Ez a kihatalás fogja eldönteni, vajon reméltetjük-e a válság legközelebbi megoldását.

A képviselőház holnapi ülése. Az elnapolt képviselőház tudvalevőleg holnap, hétfőn délelőtt tartja legközelebbi ülést, amelyen, hír szerint, csak szerdára tűz ki a Ház napirendét. Ezen az ülésen

valószínűleg *Kossuth* Ferencz és *Holló* Lajos egy-egy indítványát fogják felolvasni. *Kossuth* indítványa az önálló vámtérület autonóm vámtarifája, *Holló* a kormány vád alá helyezésére vonatkozik. Hogy ezek az indítványok tényleg meg fogják-e történni, az még a helyzet alakulásától függ.

Az újdíki mandátum. Gróf *Teleky* Arvéd — mint tudósítók írja — előreláthatólag örösi többséggel fog f. hó 22-én Újdíjek sz. kir. város országgyűlési képviselőjévé választani. Ez a győzelem — fűzi hozzá tudósítók — főleg az újdíki szabadelvű párt érdeme, melynek tagjai a nemzeti-gyűlési Musiczykval szemben, *Teleky* Arvédra adják szavazatukat.

Bácsország ünnepe.

— A zombori Schweidel-szobor leleplezése. —

Nemesk Zombor, de egész Bácsország ünnepe folyt le csütörtökön a vármegye székhelyén, mert a Bácska földje az, amelyen az első szobrot emelik az aradi vértanuk egyikének. Aradi vértanunak nincs szobra sehol még, csak Zomborban.

A magyar képviselőház impozáns küldelettsége, a székesfőváros deputációja, a legtöbb vidéki város és a megye egész társadalma hódolt ezuttal a hős mártírok emlékének, kik életükkel fizettek honszerelmükért.

* * *

A csütörtöki fényes zombori ünnepekkel folyásáról a következő tudósítást vesszük:

A zombori *Kossuth* Lajos-utcán végig 70 zászló jellette az utirányt a szoborhoz. A város összes hivatalos helyiségei, egy a magánházak mint az egyletek és testületek épületei is zászlódszobák voltak. A *Kossuth* Lajos-utca, a megyeház előtti Szabadság-ter, a Deák- és Erzsébet-körut zászlódszobák pompáztak. A szobor előtt két igen csinos, nemzeti draperiával díszített sátor állott, oldkán az ország, a *Schweidel* család, a megye és a város címerpajzsával ékesítve. A vármegye palotája nemzeti színbe burkolva, a városháza zászlódszobában, ahová a szem csak tekintett, jóleső érzéssel a trikoloron pihent meg. Az egyes testületek részére kijelölt helyek tetszetős kondornal voltak elzárva, melyeknek pőznám zászlók lengtek. A szobor körül négy, biborba vont arany lánzdás pőznám zászlók lengtek s ezekhez volt erősítve a szobrot eltakaró lepel. A szobor, melynek keretét a megyeház előtti gyönyörű liget képezi, smaragd zöld pázsitjával, lombosodó fáival, illatos, szines virággyáival, üde, kellemes hatást tett a szemre.

A felvonulás már reggel nyolc órákor két csoportban kezdődött. Kilencz óra előtt néhány percczel már mindenki a helyén volt.

Az ünnepi program első pontja Zombor

II.

Az eleven babákról kellene már most szólóan, akiket a *Gyümölcsészeti Egyesület* idéz meg a bébékörzóra, úgy gondolkozván, hogy az emberi élet barackarcú gyümölcséinél nemesebbel úgy sem állhat elő.

Felvonulnak majd dadák karján, csipkés kocsijukban, vagy saját alkalmatosságukon az eleven babák. Valószínűleg sokan lesznek, mert hiszen akad-e mama, aki ne tartaná szépnek a maga fia-csókáját, leánykáját. A községnek, ha jól értemmet meg a tervezőket, az lesz a feladata, hogy itéljen: melyik a szép, melyik a legszebb. A vélemények nagyon meg fognak oszlani, mert hiszen az egyéni ízlés szempontján túl, mely szökőre, barnára, kékszeműre, bogárszeműre szavaz, meg fog szólni a családi és társadalmi rokon- és ellenszenv is.

De vajon a szerténgázó véleményeknek van-e találkozó pontjuk, akad-e olyan szempont, mely az ítéletek összhangját megteremtheti? A nagyközönség, ha bármi alkalom illyenmű esztétikai ítéletre szólítja fel, a bírálat tárgyát azokkal a képekkel hajlandó egybevetni, melyek lelkebe kisebb-nagyobb számú képművészeti alkotás hatására rajzolódtak. De vajon a képek, szobrok gyermekalakjai legtebbeször az átlagos, igazi gyermeki szépség példaképei-e? Ha mint minden művészi alkotásnál, itt is a tartalmi és alaki szempontból vizsgálódunk, azt találjuk, hogy a művészek gyermekalakjai az eszményítés művészi követelményének szabadságán túl esznek. A Megváltó gyermek-képei az emberin kívül az isteni lélek jellemvonásait is igyekszik kifejezni, ami az arca bizonyos mértékű öregítés nélkül nem sikerül. Az anygalkák vonásából kiolvasható jámborság, a testülnék megfelelően érett gyermek lelkétől még idegen. Az amorettek érzékiségének kifejezése a gyer-

szab. kir. város törvényhatóságának diszközgylésére volt, melyen *Latinovits* Pál főispán elnökölt.

A főispán nagyhatású hazafias beszédben emlekezett meg a vértanui halált halt tábornokról, és a csodálatos korról, mely a világ méltó bámulatát felkeltő nagy férfiakat ajándékozott a magyarságnak. A beszédet nagy lelkesedéssel fogadták.

Latinovits Pál nagyhatású megnyitó beszéde után a törvényhatósági bizottság kivonult a szoborhoz, ahol az ünnepelevet bevezetésekképpen a zombori iparos-dalárda a Hymnust énekelte el, amire *Vértesi* Károly, a szoborbizottság elnöke mondta el a leleplezési ünnepelevet megnyitó beszédét.

Ezután *Rácz* Soma, a szoborbizottság alelnöke mondta el a beszédét, miközben a lepel lehullott a szoborról. Ezután következett az ünnepelevet gyönyörű része: *Rákosi* Jenő, főrendiházi tag nagy hatást keltett ünnepi beszéde, amely után a szobrot megkoszorúzták. Egy alkalmi óda elszavalása után, *Vértesi* Károly a szobrot átadta a város közönségének, amelyet *Hauke* Imre polgármester vezetett át.

Ezután a menet a Szózat eléneklése után visszavonult a közgyűlési terembe, ahol a közgyűlést berekesztették.

Délután 2 órákor ünnepi ebéd volt, amelyen számos felkötőntőben ünnepelelték a honfui kötelességtudás mártírjait.

A szobrot a leleplezés után nagyszámú közönség látogatta és kegyelettel szemlélte azt a rengeteg koszorút, amelylyel a küldöttségek kegyeletű adóját lerótták.

Baja város közönségét dr. *Hegedüs* Aladár polgármester, *Szűcs* Ferencz városi tanácsnok, dr. *Rajk* Aladár orsz. képviselő, *Bajay* Péter és dr. *Fehér* Lőrincz törvényhatósági bizottsági tagok képviselték a magaslatos ünnepelevet, és hódolattal helyezték *Baja város* koszorúját a dicső vértanú szobrára.

Az ünnepelevet *Beszterdy* István, *Baja város* főispánja is megjelent.

H I R E K.

— **Esküvő.** *Wohlmut* István bajai áll. tanítóképző-intézeti tanár tegnap tartotta esküvőjét *Erődi* Margit úrhölgygyel.

— **Változások a bajai m. kir. adóhivatal tisztikarában.** A pénzügyminiszter — mint lapunkat értesítik — *Szendé* Béla bajai m. kir. adóisztert a bethleni adóhivatalhoz, *Jankovich* Béla bajai adóisztert a mezőcsáthi adóhivatalhoz és *Szalay* Sándor helybeli adóisztert a hátszegi m. kir. adóhivatalhoz helyezte át, *Szabó* János zombori m. kir. adóhivatali gyakorlatot pedig a bajai m. kir. adóhivatalhoz adóiszterté nevezte ki.

(Ethn. Ért. 1901.) Ide sorozhatók a votiv-figurácskák, fogadalmi szobrocskák is, melyeket különösen a Leonhard-kultusz teremtett meg nagy számban, s melyek közt sok üveges fából, vasból, viaszból készült bábuska akad, nálunk különösen a Dunánt. (Rich. André: *Votive u. Weihen*geben. Braunschweig.)

Érdekes bábu-alkalom végül azok, amelyek ősi hitformákban (pl. a chaldeusban), vagy a jelenleg élő természeti ember naiv hitvilágában a rontó varázslás eszközei. Symbolikus varázslásnak is nevezik s a lényege az, hogy ha a megrottandó elkészített alakját, képét rosszakarója bármiképpen megsérti, az ábrázolt egyén elpusztul. Ezek a rontóbábuk (Rache-puppen). Ha a japán nőt megcsalja a férje, a hűtlen képét a templomkert valamelyik fájára tűzi s szegyekkel lyukasítja át abban a hitben, hogy ahol a képet érik, ott érez fájdalmat az eredetije. Skóciában a meggyitölt személy alakját agyagból gyúrják ki, s az elvesztésre ítélt agyagbábuját egy kelet felé folyó vízbe állítják. Amiképen fogyasztja a víz a figura anyagát, olyan mértékben hal el lassanként az eredetije is. A magyarországiak közül *H. Gabány* Ferencz ismertette néhányat. (Ethn. 13: 123) *Krassó-Szörényben* és *Temesben* a megcsalt oláh lány egy kuruzsólóhoz fordul, aki a hűtlen alakját, persze kellő hókus-pókusz kíséretében, viaszból kiformálja s aztán a szíve táját tüvel szurkálja át. A legény a szurást mindaddig érzi, míg vissza nem tér kedveséhez. A varázslásnak ezt a módját a telhetetlen bosszúértélt dühöngő politika is gyakorolja, midőn valakit „in effigie” fölakaszt. Londonban egy jótékonyági bazárban az angol-bur háború idejében potom árért bárki át-szurhatta tülei Krüger arcképét.

meki arcon szintén ismeretlen jelenség. De, hogy az alakra térjünk, a művészi alkotások gyermekeinek teste sem felel meg annak, amit a gyermeki test proportióiról tudunk. A gyermek teste egy évek korában $4\frac{1}{2}$, nyolcz éves korában $6\frac{1}{2}$, az érett átlagos emberé *Quetlet* mérési szerint $7-7\frac{1}{2}$ fejhosszúságnyi. A művészetnek ezt a határt szabad átlépnie, de az érett ember arányában rajzolni a gyermek testét épp olyan hiba, mint amilyen tulzása a *Botticelli* (1446—1500) gráciáinak 10 fejhosszúsága. *Stratz* dr. (Der Körper des Kindes, Stuttgart.) a spanyol *Murillo* gyermekalakjainak és az angol *Reynold* gyermekejeinek adja ilyen irányú vizsgálódásai alapján a pálmát, mint amelyeken a gyermeki természet testi és lelki vonásai az ideális dacára is kedves és ismerős valóságokként jelentkeznek.

Ha már most igaz az, pedig igaz, hogy a közvéleményt a szóban forgó esetben a művészi alkotások hatása irányítja, akkor az életben azt tartjuk szépnek, ami a művészetek ünnepelelt alkotásairól tükröződik, hogy tehát az olyan gyermeket ítéltük szépnek, akinek az arca legjobban megfelel a felnöttek mértékeinek. Az ilyen arczok a gyermeki kor dacára erősen kifejelett egyéni vonásuk. Ha aztán az arczvonások nagyobb fokú szabályossága is nyilvánvaló, akkor kész az ítélet: szép kis gyermek. Igaza van, szép, de nem gyermek. S csalódnak azok, akik ez ítélet alapján azt hiszik, hogy a szép gyermekből ugyanolyan szépségű hajadon vagy ifju válik; sőt leggyakrabban az ilyen szép baba felnövén csunya pillévé vedlik. Különösen áll az olyan szép gyermeke, akinek szülői nagygyorruak.

Balul ítélnék hát, akik a gyermekek szépségét a művészi hatások mértékével becslik; másrészt azonban az angol *Havelok* *Ellis*-nek sincs igaz

— Az első lökerti táncostély ma, vasárnap este lesz a lövészkertben Délután czéllövészetet tartanak, este pedig kedélyesen igéretes táncmulatságot találkozik úri fiatalúgnak.

— **Tüzkárosultjaink segélyezésére.** *Evictories* János bácsi piébanos, volt bajai káplán indítványára Bács közén képviselőtestülete 200 koronát küldött a hétéz a városhoz.

— **Tüzhálálal kimult bajai urinó.** Megirtu's egyik elmult számukban, hogy Budán, a Fő ut 83 számú házbán, dr. Neuhold Ferencz aljárásbíró lakásán nagy szerencsétlenség történt a múlt hónapban. A bíró fiatal felesége *Szejer* Irmin bajai földink, egy félszáz éves sűrűszegőtől meggyült és halálos sérülésekkel került az új SzentJános-kórházba. Az asszonyt orvosai a legfelendelőbb ápolással sem menthették meg azt életnek, rettenetes kínlódsók után a héten meghalt. Holtestét hazahozták Bajjára, ahol kedden délelőtt temették el nagy közönség öszinte részvéte mellett.

— **A helybeli tanítóképző tanárai a tüzkárosultaknak.** A helybeli állami tanítóképezde tanártestülete városunk tüzkárosult lakosainak költségvetésére 100 koronát bocsátott a segélybizottság rendelkezésére.

— **A bajai tanítóképző-intézet az országos tornaversenyen.** A tanítóképző-intézet ifjúgája május hó utolsó napjaiban tanulmányut tesz az ország fővárosába, mely alkalommal egy 40-es csapatát az országos ifjúsági tornaversenyen is résztvesz.

— **A bajai IZR. hitközség küldöttsége a szabadkai közlegkerületi kongresszuson.** Melfő fénylél és magyaros vendégteremtél fogadja a szabadkai zsidóság a június 12-én megtartandó kerületi kongresszusra érkező hitfelel. Már a kongresszusi ünnepség programját is megállapították és eszerint június 12-én délelőtt lesz a vendégek érkezése, fogadása és elhelyezése. Délután 3 órákor gyülekezés az IZR. hitközség tanácstermében. Fel 4 órákor ünnepi istentisztelet. 5 órákor a ker. kongresszus ülése. 8 órákor dicszavara a kereskedelmi egyesület nagyertermében. A bajai IZR. hitközségét a kongresszuson dr. Adler Lipót rabbi, dr. Brück Samu hitközségi elnök, *Hesser* Gyula iskolaszekci elnök és dr. *Rosenberg* Samu hitk. előjáró fogják képviselni.

— **Jótközségzélő gyermekelődadás a tüzkárosultak javára.** A Baján elhelyezett lelenckermekiek közreműködésével, mint értesülünk, a jövő hónap folyamán a szállásvarosi tüzkárosultak javára előadást rendeznek, mely alkalommal a „Virágáalom” című szinjátek kerül színpa. A rendezés munkáján dr. *Becassy* Gyulánél és *Verses* Ilona urnók buglókodnak.

— **Bajai mérnök Vladivosztokban.** *Szentgáli* (Kellner) Antal bajai születésű mérnök, aki a háború kitörése előtt a mandzsuriai vasutak építésénél volt alkalmazva s hónapokkal ezéltől hazatért párt létre Bajjára, három héttel ezéltől ismét utra kelt Vladivosztok-féle, ahol egy amerikai vállalkozóval a kikötőbeli építkezéshez szükséges kő szállítására kötött már régebben szerződést. Szentgálit a napokban lelért érkezett egy ismerőséhez. Az IZR.

(Mann u. Weib. 1894.), aki szerint az ember teste három éves kora után nem tökéletesül, hanem bizonyos tekintetben visszaféjődik, hogy tehát a gyermeki formában kulminál az emberi test tökéletessége, szépsége, azzal bizonyítván tételét, hogy a legkérdetesebb emberi típusok, a genialis emberek, alacsonyak, nagyfejúek, arcvonásaikat, temperamentumokat illetőleg is olyanok, mint a gyermekek.

Mi szép tehát, vagy helyesebben, mi tetszik a gyermeknek, a gyermeki arcon? Stratz szerint (i. m.) a fej részei közül első sorban a szép, élénk gyermeki szem az, amely a legtöbb gyermekarcot széppé teszi. A legtöbb gyermeknek olyan a szeme, mert a test szervei közül egy sem nő olyan keveset, mint a látás szerve, amely a 7 éves korban már majdnem teljes nagyságúvá fejlett. Az élelnekbe vérkeringés és a szövetek finomsága okozza a gyermeki szemek elevenebb lényét. A gyermek érzése sokkalta mélyebb, tisztább, egyszerűbb és gyorsabban váliktozó, mint a felnötteké s ennél fogva az érzésnek kifejezése is sajátosabb, folyton meg-megújuló bájt kölcsönöz az arcznak. Üdévé teszi végül a gyermeki testet a tagok fiatalos teltsége, mozgékonyasága, a simán feszülő elasztikus bőr, a haj élénkebb színe.

Futólagos szemlélskör — s a korzón csak erre akad alkalom — a gyermeki szépség, helyesebben bájoság megítélésénél a tagok mozgékonyasága és az arc (szem) kifejező volta az a legigazságosabb mértékelt és nem a vonások öreges szabályosság, érettsége.

Ez esetben a tökéletlen telkecskéjét sem hanyagoljuk el, amelyből az ember lényének nemesebb fele fejlik majd ki.

hogy három heti utazás után minden baj nélkül eljutott Karbinba, ahonnan két-három nap mulva elér Vladivosztokba.

— **Nyomorgó bajai kivándorlók.** Pozsega-megyében a legnagyobb nyomorúságban tengeti életét négy falu népe. A szerencsétlenek mind jóra-való magyar emberek, akiket igéretekkel csábítottak el nyugalmas otthonukból, *Bajjáról* és környékéről. Panaszlevelet írtak egyik tekintélyes polgárhoz, melyben eszedzve kérik, hogy juttassa el kérvényüket a főispánhoz és a földmívelésügyi miniszterhez. Meg-esik az ember szíve, ha előlvasa ezt a kétségbe-csott panaszkodást, melyre ezeket a szegény embereket a bizonytalanság, a nyomor indította. Semmi menekvés nem kínálkozik a szerencsétlenek, kik a külvilágtól elszakítva, örökös árveszélynek kitéve tengetik életüket. A nyomorúság olyan nagy, hogy egyes házakban még kenyér sincs. A telepekek közvetlen egy erdő közelében kaptak földet, így attól a veszedelemtől is kell tartaniok, hogy esetleges erdőégés esetén mindannyian ott pusztulnak. Gyermek-eiket nem iskoláztathatják, mert nincs iskola. A szerencsétlen telepekek, ami kevés pénzük magukkal vittek, beépítették és fölétük, úgy, hogy most a legsötétebb nyomorban tengetik életüket. Nem iskoláztatták őket, minek folytán négy falu gyermekei elvesznek a magyarságra nézve. Két falu nevét sikerült megtudnunk, az egyik Zdenkovicz, a másik Ladkovicz, mindkettő Pozsega-megyében. A szerencsétlen telepekek ügyére felhívjuk az illetékes körök figyelmét. Valamiképpen segíteni kellene ezeket az elcsábított, megtévesztett embereket.

— **Érettségi vizsgálatok a bajai főgimnáziumban.** A héten tartották a czisztercizta rend bajai főgimnáziumban az érettségi írásbeli vizsgálatokat, melyek befejeztetvén, most következnek maturásainkra a meleg napok — a június első felében megtartandó szóbeli érettségi vizsgák. A szóbeli érettségi vizsgálatokat dr. *Platz* Bonifácz tankertületi kir. főigazgató fogja, mint elnök vezetni.

— **A főgimnáziumi ifjúság az országos tornaversenyen.** A helybeli főgimnázium 30 növendéke — hir szerint — szintén részt vesz a közelébb megtartandó országos tornaversenyen, *Vago* Rezső tornamester vezetése alatt.

— **Ünnepelt újságírók.** Szeged közönsége, a város újjatértetésének negyedszázados évfordulója alkalmából a sajtóban megnyilvánuló nagy erkölcsi erők iránti tisztelgetés kifejezése czéljából, a sajtó két tagját, *Kulinyi* Zsigmondot és *Békéfi* Antalt ünnepelte újságíró pályájuk 25 éves évfordulóján vasárnap. Az ünnepély délután a városába épületben folyt le, amelyen képviselve volt a városi hatóság, az állami hivatalok, a függetlenségi párt, a négyelet, az egész közélet, kereskedő és iparos-osztály s több nagyobb vidéki szerkesztőség. Dr. *Gaal* Endre megnyitója után küldöttség ment *Békéfi* Antalért. Kulinyi betegsége miatt nem jelenhetett meg. *Laszár* György dr. polgármester ünnepi beszédében a szegedi társadalom elismerést fejezte ki a jubilans hírlapíróknak és több ezer aláírással két díszalabumot nyújtott át. *Szávay* Gyula a vidéki hírlapírók szövetségének remek ajándékait nyújtotta át s beszédében köszönetet mondott Szeged városának a sajtó ily nemes megbecsüléséért. *Páca* Lajos ünnepi beszéde után *Békéfi* Antal válaszolt, Kulinyit több küldötték fölkereste lakásán. Üdvözölő táviratot küldött Rákosi Jenő, Falk Miksa, Margalts Ede, Szerényi József, Enyedv Lukács, az összes hírlapírói egyesületnek, a legtöbb fővárosi és vidéki újság. Lapunk fel. szerkesztője a következő táviratban üdvözölte *Kulinyi* Zsigmondot és *Békéfi* Antalt:

„Hírlapírói munkálkodásod huszonöt éves mesgyén igaz kártári szeretettel üdvözöllek téged, czéhünk atyamesterét és sikeried hűségese osztoyalost *Békéfi* Antalt. Tartson meg benneteket a magyarok Istene erőben, egészségben, szövetségünk és sajtóink dicsőségére, Szeged büszkeségére!”

— **A bajai képviselőválasztói névjegyzék.** Május 15-én este 6 órákor járt le a felszólalási határidő az 1906-ik évre érvényes választói névjegyzék nézve. Május 5-iktől 15-ikéig joga volt mindenkinek, akit érdekelt, beletekinteni a központi választmány által választókerületenként kiküldött öszseíró küldöttségek munkájába és felszólalni, ha valakinek jogosulatlann kibagyását, avagy felvetélt észlelte az ideglenes választói névjegyzékben. Most pedig, 15-től 25-ig mindenkinek joga van a beérkezett felszólalásokra az észreveteleit megtenni.

— **Tüzlőtegyelet Bajaszentistvánon.** A szomszédos Bajaszentistvánon — mint levelözök írja — f. hó 14-én önkéntes tüzlőtegyelet alakult *Wiss* Menyhért elnökelte alatt. Főparancsnokkái *Buttermann* Károly községi jegyző választották meg.

— **Bojott egy volt bajai bonvivant-színész ellen.** A csongrádi színházjárók bojott-mozgalmat indítottak Szalkay Lajos színtársulata ellen, mert a színház tagjainak sorában ott van *Gyárfás* Odón bonvivant-színész is, *Lónyai* Piroskának, *Pesti* Ihász új szubrettjének volt férje, aki csak pár évvel ezélt múködött Baján, Deák Péter színtársulata-

nál. A mozgalomnak felette érdekes háttere van Csongrádon a tavalyi nyári szezonban is Szalkayék játszottak s különösen nagy sikerei voltak a társulat hősszerelmesének, Gyárfás Odónnek, aki szimpáti tudomást, hogy az életben is kamatoztatta s egyremásra udvarolt a csongrádi uniaozonyoknak. Leg-nagyobb sikere L. Gy. anyakönyvezető feleségénél volt, akit meg is szöketett férjétől és családjától. Az uriaszony azután szénszőn lett, de nem boldogult a világot jelentő deszkákon. Közben a férj válogat indított a hűtlen asszony ellen, amely hónapok előtt már be is fejeződött. Már jogerős volt az ítélet, mikor egy napon sirva, bűnbánattal telve, megjelent az asszony L. házában s kérte volt férjét, hogy vegye vissza. Elpanaszolta, hogy egyedül, támasz nélkül áll a világban, mert lovagja megunta és elkergette magától. A megcsalt férj azonban tudni sem akart többé az asszonyról, aki akkor el-tűnt s azóta nyoma veszett. A csongrádiak meg már el is fejelették a dolgot, de most, hogy Szalkay falragaszan meglátták Gyárfás nevét, utra aktuális lett az eset. A mozgalmat a legelőkelőbb családok indították s már több százan írták elő egy ivet, amelyben kijelentik, hogy ha Gyárfás Csongrádra megy, nem látogatják a színházat. A hősszerelmes ugyan kijelentette, hogy feleségül akarta venni L.-nést s hogy még mindig kész jóvá-tenni a hibát, amit elkövetett, de a csongrádiak ragaszkodnak a bojtkothoz.

— **Hajóskapitány és utas afférja Baja és Mohács közt.** A „Pécsi Napló” íja: A magyar hajózási részvénytársaság azon hajóján történt meg a tanulságos kis eset, melyet alább elmondunk, amely *Baja* és *Mohács* között közlekedik. Budapest egyik legelőkelőbb uriszabó czégnének beltagja, ki *Bajáról* Mohácsra át Pécsre utazott, amint egyik bajai ismerősétől — a hajóra szállva — szívesen beszúzott, *Érczy* János, a hajó kapitánya ráfordott, hogy *elég* legyen már a beszúzkodásból. A megbántott utas méltó főlőbördésében csak annyit jegyzett meg a muszka hadiflottára való hajóskapitánynak, hogy nem a hajóért vannak az utasok, hanem a hajó van az utasokért. A kapitány a parancsnoki hidról még tovább is pattogott, aztán az utasok elhelyezkedtek s a gőzös megindult. Már vagy egy negyed órá haladt le a Dunán, amikor az egyik utas szóvá tette az esetet s értésére adta a budapesti nagyiparosnak, hogy a kapitány „jött-ment”-nek nevezte. Erre a durván megsértett utas fölkereste a kapitányt és kérdőre vonta s a támadt szóváltás közben visszahozta a sértéseket. A kapitány erre visszafordította a hajót s a bajai kikötőben a rendőrségnek akarta átadni az utast, aki azonban e brutális ellen tiltakozva, igazolta magát s az erőszakon engedve 6 korona bírságot fizetett, de bent maradt a hajón. Az utasok mind föl voltak böhörödv a s legnagyobb igazalmak közt értek Mohácsra, ahonnan a melyen megsértett nagyiparos rögtön táviratozott a fővárosba a magyar hajózási részvénytársaság igazgatóságának. A mohácsi hajóállomás értesülve az esetről, azzal vizsgálták meg az utasokat, hogy *Érczy* János kapitány gyakran szokta utasait efféle kellemes meglepetésekben részesíteni s csak azt csudálják, hogy még nem helyezték át a személyes szállást hajórol valamelyik — vontató gőzöse. Annyi bizonyos, hogy az ilyen eset a magyar hajózási részvénytársaság vállalatának nem valami nagy előnyére válik. Az esetnek egybékint folytatása is lesz, mert a budapesti nagyiparos nem hagyja annyiban s egyáltalán nem hajlandó a pénzéért a vízi fuvaros gorbomtságait zsebrevágni.

— **Építkezés.** A bajai ev. reform. egyház tanácsa f. hó 8-án tartott ülésén a tanítói lak- és bérház építését, több ajánlattevő közül Reinhardt Mátyás és Wagner Antal helybeli vállalkozóknak adta ki.

— **Évzáró vizsga.** A bajai ev. ref. elemi népiskolában, az építkezésre való tekintettel, az évzáró vizsgálatok f. hó 21-én délután fogtak a templomban megtartani.

— **Az egyházmegyéből.** *Seabó* Árpád káplán, bajai földink, Keczelről Szenttamásra helyeztetett át.

— **Gondnokság.** A hivatalos lak közli, hogy a szabadkai kir. törvényszék Bánky Józsefnek szül. Dienes Emma bajai lakost, elmebetegség miatt gondnokság alá helyezte.

— **A Dunapataj—bajai vasut a megvalósulás útján.** A kereskedelmiügyi miniszter gróf *Teley* József nagybirtokosnak a Dunapatajról Kálcsa, Homokméggy, Miske, Hajós, Náduvvar, Sütkőd, Pecsandán és Szentistván községek határán át Bajaj vezetendő rendszeres nyomtávu gőzmozdonyu helyi érdekű vasutvonala kiadott előmunkálati engedély érvényét — a Hajós községfőt Borota pusztá vagy Rém község érintésével Felsőszentiván és Csávoly községek határán át Bajaj vezetendő variáns vonalra is — kiterjesztette. Cstörtörök értékelést volt kitzítve Bajára ez ügyben, de Beniczky főispán temetése miatt ez június hóra halasztott el. Júniusban határoz majd Baja város közönsége is a helyi érdekű szolgáló vasut kiépítésébe való hozzájárulás öszsége nézve.

— **Bácskai orvosok gyűlése.** A bácskamegyei orvos-szövetség évi közgyűlésének előkészítése a héten tárgyalta az előkészítő bizottság Zomborban. A június hó közepén megtartandó szövetségi ülés színhelye Palics főzáró lesz.

— Ujtás a helybeli telefonközpontban. A telefonok körül sokszor fölpanaszolt összekapcsolási és egyéb miértek enyhítése érdekében *Marcell* Andor hivatalnok a következő ujtást rendelkezte el:

„A forgalom gyors és akadálytalan lebonyolítása céljából felkértem a t. távbeszélő előfizetőket, hogy amidőn valamely előfizető beszélni kíván és a központot csengetéssel felhívja, a csengetésnek csak rövid ideig szabad tartani a csengetés után mind a két hallgatót tegye a füléhez s ne várja meg a központ csenget, mert ezután a központ csengetés helyett 'halló' szóval ad hirt magáról és amit a központ 'halló' szóval felelt, az előfizető azonnal mondja be azt a számot, amellyel összeköttetést kíván. Ha pedig valamely előfizető a kért összeköttetést megkapta s egy másik előfizetőhöz csenget, akkor az az előfizető, aki a csengetést hallja, ne csengetsen vissza, hanem csengetés megszűnése után mindkét hallgatót tegye a füléhez, ugyancsak a csengető előfizető is midőn csengetett, mindjárt tegye füléhez a hallgatókat és ne várja, hogy a másik előfizető visszacsengetsen, mert ezután visszacsengetés helyett 'halló' szóval kell felelni.

Reméljük, hogy ez az intézkedés, valamint az a körülmény, hogy ezután kizárólag a telefonhoz kirándult kezelő lesz a távbeszélőközpontban végrehaltára segíteni fog a bajai telefonkezelés csigalassúságán.

— **Hová tegyük a grófit, bárót, doktort?** Tudományok körében s a napi sajtó hasábjain hetek óta élénk vita folyt arról a kérdésről, hogy a gróf, báró, doktor stb. címeiket a név elé, vagy utáma kell-e írni. Nem érdektelen dolog, hogy erről a kérdésről mintegy tíz évvel ezelőtt is vitakoztak s akkor *Jóka* Mór írás beleszólt az eszméserebe egy cikkével, melyből a következő kis epizódot elevenítjük föl: A Bach-korszak elején egy nagy földművelő városunkban meghonosodott egy Csehországiból betelepült hivatalnok. Derék ember volt: előkelő állást foglalt el: Herr von Kozt volt a neve. Volt már egy humaniorákba járó fia, akit további tanulmányos képes végett felküldött a helybeli gimnáziumba. Az első lecke után sirva jött haza a fiú: elpanaszolta az apjának, hogy őt a professzor kiesüfölte, azt mondta neki, hogy: 'Kozt', ami csehül annyit jelent, hogy 'kandúr'. — Herr von Kozt felháborodva sietett föl a professzor lakására; a koszedjéit is felkötötte s támadt köztükk a következő szóval:

— Professzor ur az én fiamat így szólította meg, 'Kozt'; miért tette ezt?

— Mert a retorikába járó tanuló neve után az 'ur' címet szokás ragasztani, ami németül annyit tesz, hogy 'Herr', csehül pedig 'Pan'.

— Az helyes de hát a 'Herr', a 'Pan' elől ragasztatik a névhez.

— Az 'ur' azonban hátul: ez a magyar nyelv szokása.

— Én nem töröm a szokásokat! az én fiamat utarra én elűrlől.

Igy lett a kis rhetorból, felsőbb kívánságra 'Urkoz', ami még tréfásabban hangzott.

— **Szénsavrobbanás a Sugoviczban.** F. hó 17-én délelben ágyudörgéshez hasonló hatalmas robbanás riasztotta föl a Sugoviczpart lakosságát. A házak ablakok nagyot zörrentek és a déli szízesztől fölvert emberek ismét valami bajai katasztrófától tartottak. Ezúttal azonban kellemesen csalódtak, mert mindössze annyi történt, hogy három vashengerbe szorított szénsavszállítvány robbant föl a nap hevétől. Emberben nem esett kár.

— **A halas — bácsalmás — rigyiczai vasut r. t.** kedden tartott ülésében elhatározta, hogy a jános-halmi állomást a folyton növekvő forgalomra való kitértekből kibővíti, s a vasuti menetetrendet a rigyiczai — almási irányban, a madarasiak kívánságához képest megváltoztatja.

— **Bácskaiak a kereskedelmi miniszternél.** Kedden a kulai és palánki járás egy küldöttsége tisztelt *Hieronymus* kereskedelmi miniszternél, kit arra kértek föl, hogy rendelkezze el, hogy a delután Budapestre induló gyorsvonat Hegyes—Fekete-hegyre, mely a kulai és palánki járás gőzvonata, álljon meg. A miniszter nyomban magához kérte Marx min. tanácsost, akivel az ügyben történt tárgyalás után kijelentette, hogy a kérelmet néhány nap múlva teljesíteni fogja. A küldöttség tagjai voltak: *Gromon* Dezső, báró *Vajntas* István, *Racz* György aki a kérelmet előadta, dr. *Széchényi* Tamás, *Mezey* Zsigmond és *Nagy* István.

— **A francia, angol és a német nő jellemzése.** Egy szellemes nőismerő a következőképpen jellemzi e germán fajú nőket: A francia nő számitásból meggyér, az angol nő azért, mert szokás, a német nő azért, mert szeret. A francia nő a mézesetek végig szeret, az angol nő egész életét át, a német nő örökké. A francia nő képezetlen és szelleműs, az angol nő eszes, a német nő érzelmes. A francia nő csveg, az angol nő beszél, a német nő ítél. A francia nő rózsát nyújt, az angol nő georgiát, a német nő nefelejtsét. A francia nő előnye a nyelvben, az angol nő a fejben, a német nő a szívben rejlik... Bármilyen legyen is azonban a nő, mégis alkalmazandó rá az a szellemes francia mondás: hogy nem kell hinni meg a halott asszonynak sem, mert az asszonynak képes az agya, viasz a szíve.

— **Beniczky Ferencz meghalt.** *Beniczky* Ferencz, Pestvármegyének nemrég nyugalmoba vonult főispánja vasárnap este váratlanul meghalt. Felesége, *Beniczky*né-Bajza Lenke halála oly mély hatással volt az öreg urra, hogy azóta olyton élet-unt, roskadt, törődött volt. Vasárnap reggel még sétára indult, de rosszul lett, úgy, hogy lakására kellett szállítani; ahol este 9 órakor meghalt, követve nemrég elköltözött feleségét, akivel az etele a siron tul is összerorrott. Egyénisége egész életén keresztül az urra nevelődött ember előkelőségének karakterét viselte magán. Ifjabb korában honvédszázás főszás volt, majd képviselő, helyi államtitkár és főispán lett. Tiszta Kálmán felajánlta neki a belgyógyi tarczát is, de azt nem fogadta el. Hasonló ideig intendása volt a Nemzeti Színháznak és az Operának is.

— **Rendőrségi krónika.** Molnár Emma helynelküli szobalány f. hó 15-én déli 12 órakor a Geiringer és Berger F. számú tölgyfa hajójáról a Sugovicza vízbe vetette magát, de az épen ebédnél tő hajósok a csobbanásra figyelmessé lettek és Molnár Emmát a vízből még élve kimentették. Molnár Emma azért akart az életét megválni, mert lopással gyanúsították meg. — *Maros* György 80 éves bajszent-istváni lakos f. hó 15-én hazulról eltávozott. Minthogy vacsorára sem tért haza, hozzátartozói keresésére indultak s az éj folyamán fel is találták egy kunyhóban vérben fekvé. Az öreg három szurást ejtett önmagán. Sérülését még azon éj folyamán az orvos bekötözte és gyógykezelés alá vette.

— **Uralkodók guszta.** Az uralkodók guszta étel dolgában, néha nagyon különös. II. Miklós czárnak például valóságos paraszt-nyve van. A töléses orosz kaviárt, ezt a híres nemzet- csomagot megveti, ellenben nagy barátja az olajjal elkészített, foghagymával illatosított tökehalnak. A szultán ő felsége sem nagy inyencz. Az ő legkedvesebb etele a hig tojás. II. Vilmos császár nagy barátja a vadpencsennek. De nagyon szereti a hurosmadt húsát vadgaléknak is. Négy ilyen madárral is megbirkozik egy-egy ebédre a németek császára. Wilhelmia királyné az ürözombnak hódoló hűve, meg az angolsan sült marha-filetnek. A jó, egészséges hollandus koszt hatása meg is látszik az ifjú királyszonnyon. Loubet elnököl csak annyit tud a krónika, hogy a nougat nevű nyalánkságot tiszteli ki barátságával. A nougat amolyan mandulával bélelt tésztaemű cukorfele. Főérdeme az elnök ur szemében, hogy a legkülömbje Montélimarban készült, Loubet szülővárosában.

— **Kivándorlás Amerikába.** Ujjában a magyar kormány az amerikai kivándorlást Fiume felé irányította. Száz és száz ember várja itt a 'Cunard Line' hajójának indulását és e közben sokszor megható jelenetek játszódnak le. Ezek közül felémeltünk egy érdekes epizódot. A mólon családjal együtt a Carpathia gőzös indulását várta Kovács János. Amerikába akart kivándorolni, mert itthon nem talált munkát. Szomorokodva gondolt a jövőre, midőn néven szökötték. Hátra fordul és látja, hogy egy uriember közeledik feléje. Az illető elmondotta, hogy Kovácsot már otthonában kereste, s ott tudta meg, hogy Amerikába készül, miért is gyorsan jödsietett. Egyttal nagy összeg pénzét adott át Kovácsnak, melyet az osztályorsjátékban nyert. Kovács és családja örömkönyök között vette át az összeget és nem gondolt többé a kivándorlásra. Az előzékeny főelárúsnak meghatva köszönte meg fáradságát. Amint értesülünk, így szerencsés sorsjegyet városunkban Kollár A. könyvkereskedésében is kaphatók. Tekintettel a huzások közeledtére, ajánlatos ezen elárúsnál mielőbb osztályorsjegyet vásárolni. Bővebbet a hirdetésit rovat nyújt.

— **Török A. és Társa Budapestben.** Ha az osztályorsjegyek különböző főelárúsiói között körültekintünk, önkénytelenül a Török cég tűnik fel. Ugyanis ez a cég állandóan azt hirdeti, hogy Magyarország legnagyobb főelárúsiója. Ennek fogva inditattva éreztük magunkat arra, hogy erről megíródjünk és teljes egészében bebizonyított tény, hogy ez a bankház valóban a legnagyobb osztályorsjársítéküzlet és a legtöbb sorsjegyet forgalmazza. Ez nem is csuda, mert ritkán értett egy cég ahhoz, hogy a játszó közönség kegyét és bizalmát oly nagy mértékben megnyerje, mint *Török A. és Társa*. A számtalan önkéntesen beküldött halánylatkozatok e bankház realis és előzékeny felzetevéséről legjobban tanuskodnak és azonkívül vevői igen nagy szerencsével játszanak. Egyedül az utóbbi 7 hónapban e cég fizette ki a sok és nagy nyerevényeken kívül a két legnagyobb 600.000 és 400.000 koronás főnyerevényt vedének. Ennek fogva készséggel ajánljuk mindenkinek *Török A. és Társa* bankházát, melynek főüzlete Teréz-körút 46, főokjai pedig: Váci-körút 4., Múzeum-körút 11. és Erzsébet-körút 54. sz. alatt vannak. Terv szerint az I. osztály huzása mástörtörökön és pénteken, f. e. május hó 25. és 26-án lesz. $\frac{1}{4}$ sorsjegy 12 korona, $\frac{1}{2}$ sorsjegy 6 korona, $\frac{1}{4}$ sorsjegy 3 korona és $\frac{1}{8}$ sorsjegy 1 korona 50 fillér. Aki tehát sorsjegyet akar vásárolni, rendelje meg bizalommal *Török A. és Társa* bankházában Budapestben.

— **HEGEDŰS GYÖRGY FESTŐ BAJÁN, I. PARTI-UTCA 17.** készít lakások festését stilszerűen, mérsékelt árakért, első rangu kivitelben.

Szanatoriumi hölgyliga városunkban.

Mint értesülünk, a József kir. herczeg szanatorium egyesület hölgyligáját városunkban és megyénk több helyén megalakítják. A liga országos alakuló ülése Budapeston, június 4-én lesz, amelyen részt vesz Augusztia kir. herczegnő és Búapest legelőkelőbb közönsége.

Impozáns, szép ünnepi ígérkező e napra és a közgyűlésen való részvétel az által is lehetővé tettett, hogy a m. kir. államvasutakon Budapestre és vissza feláru vasuti kedvezmény engedélytetett. Városunkból és megyénkbeli sokan készülnek ez alkalomból Budapestre és éppen a résztvevők érdekében kívánatos, hogy mielőbb jelentsék be az egyesületnek (Budapest, királyi bérház), hogy a kedvezményes jegy igazolványát kiállithassák.

Megjegyezzük, hogy a feláru jegy kedvezményét hölgy és ur egyaránt igénybeveneti. Budapestre már most megalakult előkelő urnőkből a száztágu fogadóbizottság és elhatározta, hogy Augusztia herczegnőt ünnepségen fogadja a m. tud. akadémia előtt, a magyar nők hódolatukat fogják bemutatni, ifjú urlányok fehérben öltözve sorfalt állanak majd és virágot szórnak.

A rendezőség számít arra, hogy erre az ünnepségre a vidéki hölgybizottság tagjai fölhozzák leánykaikat s így a fogadás országaszólo szép ünnepség lesz. Magán a közgyűlésen *Koranyi* egyetemi tanár, a tüdőbetegség elleni mozgalomnak hazánkban apostola, tartja a beszédet és az agilis rendezőség gondoskodik, hogy a vidékről fölútozó urasszonyok s mindenki vonzó, érdekes, nagyméretű ünnepségnek legyen részesévé. Ismét kérjük azonban olvasóinkat, hogy már etele jelentsék be az iródnak, ha az országos kongresszuson részt akarnak venni. Mivel pedig nem jelentéktelen, hogy ez első zászlóbtánsó városunk és megyénk képviselve van-e, hiszen az egyesület országosan szervezkedik és minden vidéknek akar szanatoriumot építeni, felhívjuk az illetékes körök, hogy a kongresszuson okvetlen képviseltesék a várost. Athatva az egyesület emberbaráti szándékának jelentőségétől, a zászlóbtánsó közgyűlésre fölútozni kívánók csoportját szívesen szervezzük.

N y i l t t é r .*)

Közszönetnyilvánítás

A Fonciere Pesti Biztosítási Társaság Főügynökségének
Baja.

A f. hó 6-án dühöngött tüvész alkalmából szenvedett tűzkáramat a 'Fonciere Biztosítási Társaság' a legelőzékenyebben likvidálta, miért is nem mulasztatom el nevezett társaságnak ez után köszönetem kifejezést.

Baja, 1905. május 19.

Borkity Katalin.

Évszázadok óta ismert

MATTONI FELE
GISSHÜBLER
Törökország évszázados

SÁVANYUVÍZ

A dajga egészséges

segítő gyógyító tényező
Karlsbad, Marienbad,
Franzensbad stb.
kuráknál; mindig
tényesen bevált.

Hirdetések
a Bajai Hírlap
kiadóhivatalában
(KOLLÁR A.)
a legolcsóbb áron
vételnek fel.

*) Az e rovatban közöltéktér nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Magyar Regényírók.

A tavalyi karácsonyi könyvpiac legértékesebb meglepetése egy nagyszabású regénygyűjtemény megindulása volt, Magyar regényírók címmel. Mikszáth Kálmán terve volt ez a gyűjtemény, amely a magyar regény száz esztendő pályafutásában felhalmozott kincseket gyűjti egyben hatvan díszes formájú, művészelvű illusztrált és e mellett olcsó kötetben, s a nagy terv megvalósítására a Franklin-Társulat vállalkozott.

A Magyar Regényírók szerkesztője, Mikszáth Kálmán, nemcsak a gyűjtemény gondolatát és tervezetét adta a nagyszabású kiadványhoz, hanem vállalkozott arra is, hogy minden regény elé beválogott tanulmányt ír a regény szerzőjéről, esszé-sorozatot a magyar regényírókról.

Igy vált a Magyar Regényírók megindulása elsőrangú irodalmi eseményé, s a tavalyi karácsonyra megjelent első öt kötetet, Kemény Zsigmond, Csiky Gergely, Vadnai Károly és Pálffy Albert egy-egy regényét, Mikszáth bevezetéseivel, R. Hirsch Nelli, Neogrady Antal, Nagy Sándor és Márk Lajos illusztrációival, meleg érdeklődéssel fogadta és szeretettel karolta fel a művelt magyar közönség, mert méltányolta a nagy kiadványak azt a jelentőségét, hogy a magyar irodalmi műveltség számára világosságot elvesztett kincseket tár újra a modern világosság és a jövőendő nemzedékek elé, megalkotván a magyar regényirodalom tárát s egyben történetének monographiáját is.

Mindzet a Magyar Regényírók második, ötököttes sorozatának a megjelenése alkalmából mondjuk el. Őt újabb díszes kötettel gyarapodott a tavaly megindult hatalmas gyűjtemény. Őr értékes regényt, Mikszáth négy újabb gyönyörű tanulmányát és több mint hetven értékes, új illusztrációt nyújt az új sorozat ismét a magyar olvasóközönségnek. Kemény, Csiky, Vadnai és Pálffy után most Jósika Miklós, Tolnai Lajos, Justh Zsigmond és Herczeg Ferenc következtek a sorban.

Jósika egyik legszebb regénye. A csehek Magyarországbán, adja az új sorozat első két kötetét. Egyik legértékesebb történeti regénye irodalmunknak ez a hatalmas műalkotás, amelyhez Kimmach László készített harminc gyönyörű illusztrációt.

Tolnai Lajos, irodalmunknak ez a tartalmas, nagyméretű alakja, akinek ma már a legnagyobbak koszoruját, amelyet életében csaknem megtagadtak tőle, talán egyik legjellemzőbb művével, a Báróné ténsasszonnyal illeszkedik bele a gyűjtemény keretén belül regényirodalmunk klasszikusai közé. A hazaszeretett keserűségéből fakad az az erő, amely a regényben a Bach-korszak gyászmagyarjait örökre megbélyegzi Tolnai regényét Kriesch Aladár illusztrálta, a maga sajátos, szimboliztikus modorában, a mely nagy művészzellett érzékíti meg a regénynek legfinomabb hangulatait is.

Méltó emléket emel az új sorozat irodalmunk egyik korán elhunyt, nagytehetségű alakjának, Justh Zsigmondnak, akit nagytratórő pályája derekán vesztettünk el. Két szép regényét közli a sorozat egy kötetbe: A pénz legendái és a Gányó Julcsát. Mind a két regény eredeti kiadása régóta elfogyott, s a Franklin-Társulat nagy mulasztás út helyre, mikor Justh érdekes egyéniségét újra szótóhoz juttatta. Mind a két regényt Tull Odón illusztrálta.

Az új sorozat ötödik kötete Herczeg Ferenc nagy történelmi regényét, a Pogányok-at közli, Pataky László szép illusztrációival. Herczeg Ferenc ebben a regényében csatlakozik kiváló egyéniségével legkövetlenebbül irodalmunk régi, nemes hagyományaihoz, a nagy uttorók melé utódnak mutatkozván be. Mikszáth Kálmán bevezető tanulmányai ritka művészzel világítanak bele az írók és koruk lelkébe, a pszichológiai látás és a művészi előadás minden pompájával.

Jósika, Tolnai, Justh és Herczeg arc képei R. Hirsch Nelli művészi rajzjónát dícsérik.

Az öt kötet a vállalat programjához híven különböző korok íróit foglalja egybe. Ha teljes lesz a gyűjtemény, az egyes kötetek időrendben követik egymást, a mostani sorozat kötetei mint a 10 és 11. (Jósika), a 49. (Tolnai), az 53. (Justh) és az 55. (Herczeg) kötet.

Az új sorozat kiállítása mindenben párja az első sorozatnak, amelynek kiállítása országsszerte elismerést keltett. Finom, famentes papiros, tiszta szép nyomás, elegáns Grasset-betűvel, egész oldalas művészi képmellékletek, díszes bekötési tábla. A hatvan kötetes gyűjtemény ára díszes kötésben 300 korona. Félévenként ötököttes sorozatban jelenik meg.

Megrendelhető csekély havi részletfizetésre bármely könyvkereskedésben.

Szerkesztői üzenet.

Láng Róbert Baja. Hangulatos tárczakéziratát köszönjük. Jövő számunkban okvetlenül hozzuk. Üdvözlöt.

D. E. Magyarokanizsa. Az a munkatársunk — gyúlétszik — komoly beteg, azért nem ír.

1607/1905. szám.

Hirdetmény.

A nagykorúsi m. kir. állami méntelep parancsnokságnak f. é. május hó 10-éről keltezett 54. sz. sz. intézkedésével a bajai m. kir. állami méntelep javítás munkáit 1704 korona 05 fillér erejéig engedélyezte.

A fentemlített munka kivételének biztosítása céljából az 1905. évi május hó 30-ik napjának délelőtti 10 órájáig a ménteleposztály irodahelyiségében — Baján — tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdetik.

A versenyzni óhajtok felhívának, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó általános feltételekben előírt, az engedélyezett költségösszeg 5%-ának megfelelő bányapénz csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. áll. ménteleposztálynál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Zomborban, 1905. évi május hó 14-én.

M. kir. államépítészeti hivatal.

Magyar Regényírók

A legértékesebb magyar regények egyöntetű képes kiadása hatvan kötetben

Szerkeszti:

Mikszáth Kálmán

aki a nagy vállalat eszméjét kidolgozta és a kötetek elé megírja az írók jellemrajzát.

A nagy magyar elbeszélő méltaitja a magyar elbeszélő irodalom jeleseit. A bevezetések sorozata együtt a magyar regényirodalom kész története.

A gyűjtemény 34 író 54 munkáját — a magyar irodalom ötvennégy alkotását — öleli fel.

Az írók névsora: Baksay Sándor, Beniczky Baja Lenke, Beöthy László, Beöthy Zsolt, Bródy Sándor, Csiky Gergely, Degré Alajos, Dóczy Lajos, B. Eötvös József, Fáy András, Gaál József, Gárdonyi Géza, Gyulai Pál, Herczeg Ferenc, Iványi Odón, Jókai Mór, B. Jósika Miklós, Justh Zsigmond, B. Kemény Zsigmond, Kuthy Lajos, Mikszáth Kálmán, Nagy Ignác, Pálffy Albert, B. Podmaniczky Frigyes, Pulszky Ferenc, Rákosi Jenő, Rákosi Viktor, Toldy István, Tolnai Lajos, Vadnai Károly, Vas Gereben, Versey Ferenc, Werner Gyula, Wohl Stefánia.

Minden kötet egy-egy kiváló magyar festőművész illusztrációival. — Mindössze ezer illusztráció külön díszes műmellékletek formájában.

Tiszta, szép metszésű, könnyen olvasható betűk. Finom, famentes papiros, Diszkret ízlésű díszes bekötési tábla.

Most jelent meg a második sorozat. Tartalma: Báró Jósika Miklós: A csehek Magyarországbán. Illusztrálta Kimmach László, Tolnai Lajos: Báróné ténsasszony. Illusztrálta Kriesch Aladár, Justh Zsigmond: A pénz legendája. — Gányó Julcsa. Illusztrálta Tull Odón, Herczeg Ferenc: Pogányok. Illusztrálta Pataky László.

A tavaly megjelent első sorozat tartalma: Csiky Gergely: Az Atlasz család. Illusztrálta Neogrady Antal, B. Kemény Zsigmond: A rajongók. Két kötet. Illusztrálta R. Hirsch Nelli, Pálffy Albert: Esztike kisasszony professzora. Illusztrálta Márk Lajos, Vadnai Károly: A kis tündér. Illusztrálta Nagy Sándor.

A „Magyar Regényírók“

minden művelt magyar uri család örökbecsű könyvtára. A hatvan kötet félevenként öt kötetes sorozatokban jelenik meg. A második öt kötet most hagyta el a sajtót. A 60 kötet ára előkelő kötésben 300 korona. Törleszthető havi 4 koronás részletben is. Megrendelhető bármely könyvkereskedés útján. — Részletes prospektust kívánatra készséggel küld a kiadó intézet

Franklin-Társulat magyar irodalmi intézet és könyvnyomda.

Óriási szerencséje van annak,

aki 75 kr-ért 60,000 koronát tud nyerni.

Miután pedig ily szerencsés számú osztálysorsjegyek itt helyben

Kollár A. könyvkereskedésében is kaphatók,

ajánlatos, ha nála egy sorsjegyet vásárol és azzal szerencsésjét kipróbálja.

Sorsjegyek árai addig, míg a készlet tart, a következő:

1₈-ad 75 kr, 1₄-ed 1 frt 50 kr, 1₂-ed 3 forint.

Kifizetésre kerül pedig 55,000 nyeremény. Minden második sorsjegy nyer.

Huzás május hó 25. és 26-án.

Első és kir. osztrák-magyar vizárolag szabadalmazott viharmentes

Homlokzat-festék-gyár

Kronsteiner Károly Bécs III., Hauptstrasse 120.

saját házában

Kívánatra ingyen próba: mintakönyv prospektus.

Főraktár W A G E N B L A T T F E R E N C Z festékkereskedésében Baján.

Kronsteiner-féle új zománc. HOMLOKZAT-FESTÉKE hatóságilag védve. Ötven különböző minta, vizel keverhető, mosható, viharmentes, tűzálló, zománczozott, csak egyszerű mázolás. Jobb mint az olajfesték. Évek során Minden résztvevő kiállításán első díjjal jutalmazva. Legelőőbb festék homlokzatra, belterületre, különösen iskolák, kórházak, templomok, kaszárnyákhoz stb. és mindenféle más tárgyhöz. Egy négyzetméter ára 2 1/2 kr. M e g l e p ő eredmény. Homlokzat-festék, viharmentes, mészbelen oldható, 49 minta olaj- o o o festékkel azonos. Kilogrammjá 12 kr.-tól följebb. o o o

Minden könyvkereskedés útján kapható dr. Müller orv. tan. immár 41-ik kiadásban megjelent, díjjal kintintetett műve a

megzavart ideg- és nemi rendszerről.

Bérmentesen borítékban küldöm 1 kor. 20 filléért levélbélyegben.

Röber Kurt, Braunschweig.

Szabadalom. Szélesség 120 cztm.

Bagaria-molypapír

Szabadalom. Meter 50 fillér.

legjobb, legtisztább és teljesen biztos molývószér. Mindenütt kapható.

Detsinyi Frigyes, Budapest

V., Marokói-utca 2. A - Fekete kutya - hoz.

Óriási SZERENCSE TÖRÖKNÉL!

Felülmulhatlan az a szerencse, mely bankházunknak kedvez Rövid idő alatt **19 millió** koronánál több nyereeményt fizettünk ki nagyrabecsült vevőinknek; egyedül az utóbbi 6 hónapban a **2 legnagyobbn** nyereeményt, és pedig:

a **202,000** koronás nagy jutalmat a 98924. számú sorsjegyre, a **400,000** koronás legnagyobb főnyereeményt a 83451. sorsjegyre, továbbá **100.000, 80.000, 70.000, 60.000, 25.000, 20.000**, több **15.000, 10.000** koronás és ezeken kívül még sok egyéb nagy nyereeményt.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb megkezdődő, a világ legesélydusabb osztálysorsjatekában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet

A most kezdődő **16 110.000** sorsjegyre **55.000** pengő nyereemény jut ismét **14 millió 459.000** korona hatalmas összegzet sorsolnak ki és összesen

Mindenki keresse nevét!

(melyet a. b. o. sorrendben megtalálhat).

Mindenki kísérelje meg szerencsésjét azon számmal, mely neve avagy családtagjainak neve mellett áll.

Ádám 982	Cecilia 83156	Gellert 72630	János 82957	Manó 82859	Sálmón 2896
Adél 4148	Celestin 83219	Gerébén 82849	Jenő 83248	Marcel 2881	Samu 2979
Adolf 1290	Dániel 8082	Géza 2797	Jóán 2877	Margit 17748	Sándor 17848
Agnes 2291	Denes 15246	Gretella 5649	Józsa 10220	Márkus 22014	Sárota 24029
Agoston 2452	Dezso 20983	Gustav 15131	József 21452	Mária 24003	Sebestyén 24280
Aladár 2818	Domokos 23086	György 21145	Judith 25095	Márton 24274	Simon 40746
Albert 4498	Dorina 23086	Gyula 23018	Katalin 24584	Miklós 40746	Szabolcs 57716
Alfréd 49119	Dorotea 29829	Gyula 21268	Kálmán 40182	Matyas 56693	Taszi 33923
Akos 75013	Edith 26310	Hedwig 29633	Karolin 40572	Melánia 50974	Tamás 80973
Amalia 2821	Ede 30159	Helena 26529	Károly 39049	Menyhért 80019	Tibor 2988
Ambrus 83145	Edwin 72822	Henriette 49167	Katinka 72645	Mihály 83006	Tamas 83800
Andor 8556	Elok 85164	Henrik 72633	Kázmér 82999	Miklós 82878	Tibor 2988
András 990	Elenor 85164	Hermann 82944	Leány 82246	Miklós 82878	Tibor 2988
Anna 4948	Emil 85229	Hermína 82217	Klára 2878	Milan 7288	Timon 18652
Antal 12417	Emma 274	Hilda 2799	Klotild 7266	Mor 17718	Trudal 2287
Aranka 20503	Endre 4641	Hubert 6318	Kornel 16863	Móric 22016	Tibias 24056
Armand 22511	Erno 12438	Hugo 10184	Korallia 22002	Nándor 24014	Urban 24295
Arnold 2428	Ereznstin 21145	Humbert 21117	Kriszta 24007	Narcisz 24279	Valeria 40788
Arpad 28228	Erwin 23087	Izolyka 23087	Krisztina 24005	Oiga 40735	Vasal 38018
Arthur 44389	Eva 21259	Júlia 40186	Leány 40186	Oliver 27098	Vendel 52836
Aurel 49142	Erzsébet 29836	Ignac 29647	László 26678	Orbán 29566	Viktor 80974
Attila 72615	Ezter 40171	Ilka 40171	Laura 40532	Oszkár 80428	Victoria 83047
Barnabás 2811	Felix 82837	Ilona 82955	Leó 27024	Orbán 83008	Vilhalm 83392
Bela 2749	Ferdinand 82837	Imre 82955	Lenart 42862	Odon 83251	Vilma 2900
Benedek 4198	Flores 82831	Ince 2816	Leonia 7273	Petronella 11740	Virgil 29299
Bernát 12424	Flores 2796	Ipoly 6482	Leonia 17130	Péter 26018	Zoltán 23044
Berta 26978	Franciska 4642	Iren 13224	Lipót 22009	Piroska 24017	Zsigmond 22156
Bertalan 22529	Frida 12438	Irma 21145	Lórant 23100	Pista 24228	Zsófia 42270
Blanka 2424	Frigyes 21145	István 24273	Rafael 24273	Paula 2902	Vinc 18656
Bodog 22826	Fülöp 23089	Isabella 21145	Leonia 40702	Regina 47286	
Bogdan 2674	Gábor 24293	Zoltán 40183	Leonia 40702	Richard 26657	
Borbála 49145	Gabriella 29641	Ivan 40536	Laura 40536	Róbert 80959	
Boriska 72618	Gáspár 26511	Jakab 29620	Mávin 72128	Rózsika 83029	
Erno 8284	Gedeon 81914	Janka 72614	Manfred 22776	Rudolf 83256	

Legnagyobb nyereemény esetleg 1.000.000 korona. Továbbá 1 jutalom **600.000**, 1 nyer **400.000, 200.000, 2 á 100.000, 1 á 90.000, 2 á 80.000, 1 á 70.000, 2 á 60.000, 1 á 50.000, 40.000, 3 á 30.000, 3 á 25.000, 8 á 20.000, 8 á 15.000, 36 á 10.000** és még sok egyéb nyereemény.

Az I. osztályú sorsjegyek tervszerű árai:

1/2 eredeti sorsjegy frt —.75 vagy kor. 1.50; 1/4 eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy kor. 3. —
1/2 " " " 3. — " " 6. — " " " 6. — " " 12. —
A sorsjegyek utánvétel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük.

Hivatalos tervezet ditalanal. Megrendeléseket fenti eredeti szerencsesorsjegyre kérünk azonnal, de legkésőbb

1905. május hó 25-ig

bizalommal hozzánk beküldeni, miután ezen szerencseszámok gyorsan elfognak és mert az I. osztályú huzás már f. é. május hó 25-én és 26-án lesz.

TÖRÖK A. és ÁRSA

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték üzlete.

Főáruháuk osztálysorsjáték üzletei:

Központ: Teréz-körut 46a. I. fiók: Váci-körut 4a.

II. fiók: Muzem-körut 11a. III. fiók: Erzsébet-körut 54a.

Nyomatott Kollár A gyorsajtóján Baján.

Védjegy: „Horgony“.

A Liniment, Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyít háziser, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernak bizonyít háziser, csúszlós és meghűléséknél beférőzősekképpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevasárlaskor óvatossak legyünk és csak olyan úveget fogadjunk el, a mely a „Horgony“ védjegyével és a Richter cég-jeleggyessel ellátott dobozba van csomagolva. Ára úvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapestben.

Richter gyógyszerzárta az „Arany oroszlánhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Mindennapi székülés. neu.

Detsinyi Frigyes-féle

CARBOGEN

Törv. védve.

Tökéletes szénsavas fürdők házi készítéséhez.

Tanárok és orvosok által elismerve. Igen kellemes, pezsgő fürdő: frissít, üdít, erősít.

Vérkeringési zavarok, szívbántalmak, vérszegénység, idegbántalmak, légzőszervi bántalmak, női betegségek valamint reumatizmus esetében kiváló hatásoknak.

Legegyszerűbb elkészítési mód! — Hasznalati utasítás minden fürdőadaghoz mellékelve.

Egy fürdő K 1-80; 10 fürdő K 16.

Dr. Makray László gyógyszerzárta Baján a Szent Lélekhez.

A „Bajai Hirlap“

könyvnyomdájában

egy szedő- és könyvkötő tanuló felvétetik.